

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2XObdo/759/2017
Identifikačné číslo spisu: 1712216658
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1712216658.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej Q. Q., poverenou zamestnankyňou, proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. č. 13, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Pezinok, pod sp. zn. 10C/223/2012, v konaní o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. februára 2013, č. k. 6Co/78/2013-17, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.
- II. Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok uznesením zo dňa 8. októbra 2012, č. k. 10C/223/2012-7a, uložil žalobkyni povinnosť v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok 66,- Eur za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

2. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, na odvolanie žalobkyne, napadnutým uznesením zo dňa 28. februára 2013, č. k. 6Co/78/2013-17, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V rámci odôvodnenia odvolací súd uviedol, že konanie o náhradu škody spôsobenej neprávny úradným postupom je síce oslobodené od súdnych poplatkov avšak vecné oslobodenie od súdneho poplatku sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa pol. 17a Sadzobníka. Vzhľadom na uvedené odvolací súd skonštatoval, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto ho podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že sa nepodal

návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 237 písm. e/ O. s. p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca a súd bol nesprávne obsadený (ust. § 237 písm. g/ O. s. p.). Návrh na začatie konania nepovažovala za podanie námietky zaujatosti, pretože to nebolo obsahom jej vôle. Rozhodovanie vylúčeným sudcom v konaní pred súdom prvej inštancie vyvodzovala z toho, že išlo o sudcu súdu, ktorého nezákonným postupom jej mala byť spôsobená žalovaná ujma. Odvolaciemu súdu napokon vyčítala aj nesprávnosť jeho záveru, podľa ktorého sa vecné oslobodenie konania od súdnych poplatkov nevzťahuje na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.), preskúmal vec skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

5. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom od 01.01.2015 (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ust. § 236, ust. § 237 a ust. § 239 O. s. p.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (ust. § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania dovolania) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (ust. § 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

7. Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

8. Dovolací súd uvádza, že dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí podľa ust. § 239 O. s. p., prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

9. So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v ust. § 237 O. s. p. (či už to strana sporu namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne smerujúceho proti uzneseniu podľa ust. § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa ust. § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

10. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/ až d/, f/ O. s. p. nenamietala; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. V dovolaní výslovne namietla existenciu vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., t. j. že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný a ďalej existenciu vady uvedenej v ust. § 237 písm. g/ O. s. p., t. j. že rozhodoval vylúčený sudca.

12. Dovolacia námietka o vade konania spočívajúcej v nedostatku návrhu na začatie konania, bola zjavne nedôvodná a nenáležitá. Vychádzajúc z odôvodnenia tejto vady je zrejmé, že dovolateľka ňou v skutočnosti namietala nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 41 ods. 2 O. s. p. oboma súdmi v otázke správneho posúdenia obsahu podanej žaloby tvrdiac, že jej obsahom nebola námietka zaujatosti. Namietala teda nesprávne právne posúdenie veci v tejto otázke, ktorým by sa však dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

13. V súvislosti s vadou konania vyplývajúcou z ust. § 237 písm. e/ O. s. p. dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že toto ustanovenie musí byť interpretované v súvislosti s ustanovením § 79 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého sa konanie zásadne začína na návrh. V konaní o dvojstranných právnych vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným (t. j. v spornom konaní) sa návrh označuje ako „žaloba“. Bez návrhu môže súd začať konanie iba v prípadoch, v ktorých to ustanovuje zákon. Nedostatok návrhu na začatie konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Pokiaľ súd zistí tento nedostatok v priebehu konania, konanie zastaví. Ak konanie prebehlo napriek nedostatku návrhu na jeho začatie, hoci ten bol potrebný, zakladá táto skutočnosť zmätočnosť celého konania a dovolací dôvod podľa § 237 písm. e/ O. s. p. Od návrhu (žaloby) ako podmienky konania treba odlišovať vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania. Vznesenie takejto námietky nie je podmienkou konania, ale procesným právom účastníka konania. So vznesením námietky zaujatosti zákon priamo, ani nepriamo nespája účinok začatia konania. Prípadné nesprávne posúdenie prejavu vôle účastníka konania v tom smere, či chcel alebo nechcel vzniesť námietku zaujatosti, sa nijako nedotýka vady vyplývajúcej z uvedeného ustanovenia, ktorého účelom je možnosť odstrániť v dovolacom konaní zmätočnosť konania, v ktorom sa rozhodlo o právach a povinnostiach účastníkov bez toho, aby konanie vôbec začalo.

14. Dôvodnou nebola ani námietka dovolateľky, že v konaní pred súdom prvého stupňa rozhodoval (a teda že uznesenie o poplatkovej povinnosti vydal) vylúčený sudca. I keď ustanovenie § 14 ods. 1 O. s. p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v iných veciach vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejsť a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnicstvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3Nc/14/2010). Nadväzujúc na tento názor dovolací súd pre účely preskúmanej veci konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnicstvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že po podaní dovolania žalobkyňou Okresný súd Pezinok uznesením zo dňa 25. októbra 2016, č. k. 10C/223/2013-30, zrušil svoje uznesenie zo dňa 8. októbra 2012, č. k. 10C/223/2013-7a, ktorým žalobkyňa uložil povinnosť zaplatiť 66,- Eur za podanú námietku zaujatosti, dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak (pôvodne podľa ust. § 218 ods. 1 písm. e/ O. s. p.), a preto dovolanie odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods.

1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.